

Nyhetsbrev fra finansrådene ved Norges delegasjon til EU

Økonominytt

Nr. 5 – Juni 2018

EUROGRUPPEN OG ECOFIN I MAI.....	2
EUROGRUPPEN I VANLIG FORMAT 24. MAI	2
EUROGRUPPEN I EU-27-FORMAT	6
ECOFIN 25. MAI.....	6
FINANSMARKEDSSAKER	15
BÆREKRAFTIG FINANSIERING – EUROPAKOMMISSJONENS REGELVERKSFORSLAG	15
MOTORVOGNFORSIKRINGSDIREKTIVET	17
TILTAK FOR Å LETTE SMB-ERS TILGANG TIL FINANSIERING FRA KAPITALMARKEDET	18
VERDIPAPIRER MED SIKKERHET I STATSOBLIGASJONER – SBBS.....	19
BANKUNIONEN – OVERSIKT OVER GJENSTÅENDE ARBEID	21
SKATTESAKER.....	22
KOMMISSJONEN FORESLÅR ENDRINGER I MERVERDIAVGIFTSREGLENE	22
KOMMISSJONEN FORESLÅR ENDRINGER I ALKOHOLDAVGIFTENE	23

From left to right: Mr Olaf SCHOLZ, German Federal Minister for Finance; Mr Bruno LE MAIRE, French Minister for Economic Affairs, Finance and Industry
Photo: European Union

Eurogruppen og ECOFIN i mai

- Eurogruppen sikter mot enighet i møtet 21. juni om alle elementene (gjeldslette, fremtidig oppfølging av programmet mv.) knyttet til avslutningen av Hellas' tredje økonomiske tilpasningsprogram i august. Dette forutsetter at Hellas gjennomfører samtlige 88 avtalte reform- og budsjetttiltak i fjerde statusgjennomgang i god tid før junimøtet.
- EU27 fortsatte drøftingene om ferdigstilling av bankunionen og den fremtidige organiseringen av euroområdet krisefinansieringsmekanisme (ESM). Drøftingene fortsetter med sikte på å legge frem konkrete forslag til Eurotoppmøtet 29. juni.
- ECOFIN kom til enighet om en felles posisjon til forhandlingene med Europaparlamentet om en omfattende regelverkspakke for å redusere risikoen i banksektoren.
- ECOFIN vedtok å redusere antallet land som har makroøkonomiske ubalanser fra tolv til elleve ved at Slovenia ble fjernet fra listen.
- Frankrike og Tsjekia blokkerer de utestående merverdiavgiftssakene.
- ECOFIN vedtok rådskonklusjoner om en rapport om budsjettmessige utfordringer som følge av aldrende befolkning i EUs medlemsland og Norge frem til 2070.

Kommende møter

*Bulgarias
formannskap
våren 2018*

Eurogruppen og ECOFIN:
21.-22. juni

**Det europeiske råd
og Eurotoppmøte:**
28.-29. juni

Eurogruppen i vanlig format 24. mai

Temaene for Eurogruppens ordinære møte var Hellas' økonomiske tilpasningsprogram og større gjennomganger av budsjettets utgiftsside. Pressemeldinger mv. ligger på Eurogruppens [møteside](#).

Det økonomiske tilpasningsprogrammet for Hellas

Eurogruppen fikk en orientering fra representantene for kreditorinstitusjonene (Kommissjonen, ESM, ECB og IMF) om avtalen på teknisk nivå med Hellas 19. mai om 88 reform- og budsjetttiltak i den fjerde (og siste) statusgjennomgangen under tilpasningsprogrammet. Disse omfatter blant annet en oppjustering av grunnlaget for eiendomsskatt, en rekke privatiseringsprosjekter og utnevning av ledere i offentlig administrasjon basert på transparente og objektive kriterier. Det er også tatt inn vekstvennlige tiltak som bedriftsskattelette. På den annen side fremgår det av tilleggs-MOU-en at skjerpelser i inntektsskatten for personer kan bli fremskyndet fra 2020 til 2019 dersom dette er nødvendig for å nå kravet om et rentekorrigeret budsjettoverskudd (primæroverskudd) på 3,5 pst. av BNP. Generelt fremgår det at greske myndigheter skal overvåke budsjett risiko, herunder som følge av domstolsavgjørelser, og være klar til å gjennomføre korrigerende tiltak for å møte de mellomlangsigtede budsjettmålene. MOU-en omfatter konkrete tiltak frem til 2022, som også må vedtas nå.

Finansministrene ønsket avtalen velkommen og oppfordret greske myndigheter til å gjennomføre tiltakene i god tid før Eurogruppens neste møte 21. juni. Formann Centeno trakk på pressekonferansen etter møtet frem at med gjensidig tillit og et sant eierskap til reformene, kan man nå kompromisser i løpet av kort tid.

Eurogruppen hadde også en første utveksling av synspunkter på en pakke med gjeldslette-tiltak. Gjeldslette skal gjennomføres under forutsetning av at de resterende reformtiltakene gjennomføres og i den grad det er nødvendig. Det er ikke enighet om ev. gjeldslette skal gi automatisk utsettelse av avdragsbetalinger om BNP-veksten avviker fra forutsetningene i bærekraftanalysen (Frankrike mfl.), eller om den skal avhenge av om Hellas gjennomfører ytterligere strukturreformer (Tyskland mfl.). Nominell nedskrivning er ikke aktuelt.¹

Eurogruppeformann Centeno i samtale med Hellas' finansminister Tsakalotos og ESMS administrerende direktør Regling. Foto: CN News

Kommissær Moscovici uttrykte at gjeldsletten må være betydelig hvis investorene skal få ny tillit til landets økonomi, og dermed bidra til investeringer og jobbskaping. Men han måtte medgi at «sluttpakken» også må godkjennes av eurolandenes politiske myndigheter, herunder nasjonalforsamlingen i flere land. Formann Centeno uttrykte under pressekonferansen at det viktigste nå var å få en vellykket avslutning av Hellas-programmet. IMF's finansielle deltakelse var underordnet dette. Uansett vil IMF delta i overvåkingen, og institusjonen har utestående lån til Hellas fra tidligere program.

Eurogruppen sikter mot å bli enige 21. juni om alle elementene i forbindelse med avslutningen av Hellas-programmet 20. august. De gjenstående sakene er gjeldsletteproblematikken, det greske vekstprogrammet og oppfølgingen av Hellas etter programavslutningen for å støtte opp under fortsatte reformbestrebelse og sikre at landet også fremover skal få en positiv utvikling. Alt dette forutsetter at Hellas vedtar samtlige 88 reform- og budsjettiltak i fjerde statusgjennomgang. Forut for møtet i juni vil EU-institusjonene gjennomføre en oppdatert bærekraftanalyse av Hellas' offentlige finanser. Finansminister Tsakalotos uttrykte sin forpliktelse til å gjennomføre tiltakene innen 14. juni slik at kreditorinstitusjonene og Eurogruppens arbeidsgruppe kan gjennomgå dem før Eurogruppens neste møte.

¹ Mekanismen (omtalt som den franske) er ment å virke begge veier slik at tilbakebetalingen av lån vil skje raskere ved høyere BNP-vekst og utsettelse med avdrags- og rentebetalinger hvis veksten blir lavere.

Oppdatering/kommentarer

IMFs styre har gjort det klart at man må behandle spørsmålet om aktivering og tilhørende utbetaling under Precautionary Stand-By Arrangement innen utløpet av mai.² I et forsøk på å bygge bro mellom IMFs og Tysklands synspunktet på gjeldslette møttes derfor den såkalte Washingtongruppen (IMF og EU-institusjonene samt Tyskland, Frankrike, Italia og Spania) samme dag uten å komme til enighet. IMF har satt som betingelse for deltakelse at den greske statsgjelden er bærekraftig også ved egne, mer pessimistiske forutsetninger om økonomisk vekst og budsjettutvikling. Uten forpliktende tilsagn fra Eurogruppen om å forlenge lånenes løpetid allerede nå, anser ikke IMF den greske statsgjelden som bærekraftig. Tyskland og en del andre nordlige land kunne ikke gå med på IMFs krav.

IMF har forlenget sin egen frist for enighet om gjeldslette. EU-institusjonene og finansministrene fra de fire landene drøftet saken igjen med IMFs ledelse under G7s finansministermøtet i Canada 2.-3. juni uten å komme til enighet. Drøftingene fortsetter på embetsnivå.

Samtidig synes den tyske forbundsregjeringens absolutte krav om IMFs finansielle deltakelse i det tredje tilpasningsprogrammet å være i ferd med å bli dempet ned i lys av kostnadene ved institusjonens krav.

IMFs deltakelse og dermed vurdering av statsgjeldens bærekraft anses som viktig for markedets tillit til Hellas' økonomi. Det relativt beskjedne lånetilsagnet på 1,6 milliarder euro i Precautionary Stand-By Arrangement spiller en helt underordnet rolle og vil enkelt kunne finansieres av ESMs låneramme på 86 milliarder euro.

Tematisk diskusjon om store gjennomganger av budsjettets utgiftsside

Eurogruppen gjennomfører regelmessige diskusjoner av temaer som har felles betydning for økonomisk vekst og sysselsetting. Formålet er å lære av hverandres erfaringer og søke å utvikle beste praksis.

Temaet denne gangen var større gjennomganger av budsjettets utgiftsside, de såkalte «spending reviews». Disse anses som et meget viktig verktøy for å bedre kvaliteten i offentlige finanser. Formålet er å bidra til en bedre prioritering av utgiftssiden og omlegging til en mer vekstvennlig sammensetning av budsjettet.

I Eurogruppens møte i september 2016 ble man enig om følgende sett av felles prinsipper for å bedre kvaliteten på offentlige finanser gjennom områdegjennomganger:

- Sterk og vedvarende politisk forpliktelse på høyt nivå til å gjennomføre områdegjennomgangen og følge opp i form av hensiktsmessige reformer.
- Utformingen og gjennomføringen av områdegjennomganger må følge beste praksis, herunder blant annet ha et klart strategisk mandat med spesifiserte mål og omfang, bruke pilotprosjekter for å hente erfaring samt ha tilstrekkelige ressurser og tilgang til data. Faktabaserte analyser må brukes for å måle resultater i forhold til ressursbruk på

² IMFs styre vedtok 21. juli 2017 i prinsippet (Approval in Principle) en 1,6 milliarder euros programavtale (precautionary Stand-By Arrangement) med Hellas for 12-14 måneder. Prinsipptilslutningen innebærer deltakelse i Hellas-programmet, men utbetalinger av lån vil kun finne sted dersom Hellas faktisk gjennomfører avtalte tiltak og eurolandene gir troverdige løfter om tilstrekkelig gjeldslette. Deltakelse forutsetter også en vridning av budsjettet mot mer vekstvennlig og sosialt inkluderende politikk på sikt. IMF vil gjennomføre en analyse (på egne forutsetninger) av den greske gjeldens bærekraft før eventuell finansiell deltakelse er aktuell.

de ulike utgiftsområdene. Endelig må det foreligge retningslinjer for gjennomføringen av gjennomgangen og det oppfølgende reformarbeid.

- Overvåkingen og informasjonen til offentligheten om områdegjennomgangen må være regelmessig og transparent. I tillegg bør det gjennomføres uavhengige evalueringer av disse i ettertid med sikte på å trekke lærdom for fremtidige gjennomganger.
- Ambisjonene for og konklusjonene fra en områdegjennomgang bør være konsistent med den årlige og flerårige budsjettplanleggingen. Jevnlige gjennomganger bør inngå som en del av medlemslandenes budsjetttrammeverk.

Oppfølgingskartlegging og -drøftinger har avdekket at bruken og effektiviteten av områdegjennomgangene varierer betydelig mellom eurolandene. Da temaet sist gang ble drøftet i juni 2017, fikk Eurogruppens arbeidsgruppe (EWG) i oppdrag å vurdere hvordan eierskapet til og utveksling av beste praksis kan styrkes for områdegjennomgangene.

Eurogruppen 24. mai drøftet hvordan eierskapet til områdegjennomgangene kan styrkes. Spanias og Irlands finansminister orienterte om sine erfaringer. Det var enighet om at politisk engasjement fra høyeste nivå gjennom hele områdegjennomgangen er kritisk for å lykkes. Eurogruppen vil drøfte temaet igjen i løpet av 2019.

Frankrikes økonomi- og finansminister Le Maire og Tysklands finansminister Scholz.
Foto: European Union

Eurogruppen i EU-27-format

Diskusjonen var her i sin helhet viet til forberedelser til eurotoppmøtet i juni. Temaene var som vanlig ferdigstilling av bankunionen og ESMs (euroområdetets krisefinansieringsmekanisme) mandater.

Når det gjelder bankunionen fortsatte diskusjonen om rekkefølgen av tiltakene som skal gjennomføres – både mht. risikoreduksjon og risikodeling. Bankpakken med Kommisjonens forslag fra november 2016 om tiltak som skal styrke banksektorens motstandskraft ble ansett som et viktig element i risikodelingen. Ifølge formann Centeno vil enighet om denne i ECOFIN-møtet dagen etter bane vei for en beslutning om at ESM vil utgjøre det offentlige sikkerhetsnett for SRF (bankenes felles krisehåndteringsfond).

Eurogruppen hadde også en diskusjon om indikatorene for å vurdere fremdriften i arbeidet med å redusere risiko i banksektoren.

Kommisjonen og ECB vil i juni oppdatere vurderingene av fremdriften i arbeidet med å redusere risiko for å gi finans- og statsministrene grunnlag for beslutningene. Slike oppdateringer vil skje regelmessig også etter Eurotoppmøtet i 29. juni.

Enkelte sydlige euroland uttrykte misnøye med at hovedvekten i arbeidet legges på risikoreduksjon. Disse landene mener at arbeidet med risikoreduksjon og –deling skal gå parallelt.

Eurogruppen ble orientert om det tekniske arbeidet med ulike sider ved *ESM* siden forrige drøfting i april. Dette arbeidet omfatter blant annet samarbeidet mellom Kommisjonen og ESM i fremtidige programmer, gjennomgang av ESMs verktøykasse (både om endring av gjeldende mandater og nye), temaer knyttet til bærekraftig offentlig gjeld, ESM som felles offentlig sikkerhetsnett (backstop) for SRF mv. Det er langt på vei enighet om at en kredittlinje fra ESM opp til en viss sum (60 milliarder euro har vært drøftet) skal utgjøre det offentlige sikkerhetsnett. Det er imidlertid fortsatt ikke enighet om flere av de øvrige elementene, herunder i spørsmålet om automatisk gjeldssanering som betingelse for lån fra ESM, som Nederland og Tyskland ønsker og Frankrike mfl. er sterkt imot), institusjonens rolle i overvåkingen av medlemslandenes økonomiske politikk og om ESM (evt. i form av et europeisk valutafond – EMF) fortsatt skal være mellomstatlig eller innlemmes i EUs rammeverk.

Formann Centeno oppsummerte med at han var trygg på at man i juni ville fatte viktige politiske beslutninger og enes om retningslinjene for det videre arbeidet med å ferdigstille bankunionen.

ECOFIN 25. mai

ECOFIN drøftet pakken med risikoreduserende tiltak i banksektoren, flere merverdiavgiftsaker, det europeiske semesteret og aldringsrapporten for 2018. Pressemeldinger og bakgrunnsdokumenter finnes på Rådets [møteside](#).

Risikoreduksjon i banksektoren

Kommisjonen la 23. november 2016 frem en pakke med forslag for å styrke banksektorens motstandskraft mot kriser samtidig som sektoren skal kunne støtte opp under økonomisk vekst. Det ble foreslått endringer i kapitaldekningsdirektivet (CRD), kapitaldekningsforordningen (CRR), krisehåndteringsdirektivet for banker (BRRD) og forordningen om den felles krisehåndteringsmyndigheten (SRMR).

Endringsforslagene tar utgangspunkt i arbeidet med standarder for kapitaldekning i regi av Baselkomiteen for banktilsyn (BCBS) og G20s Financial Stability Board (FSB), som ble iverksatt etter finanskrisen for å sikre finansiell stabilitet og hindre nye kriser.

Kommisjonens forslag er nærmere omtalt i [Økonominytt nr. 10/2017](#).

Rådets arbeidsgruppe for finansielle tjenester har drøftet problemstillingene jevnlig i 1½ år med sikte på å etablere grunnlaget for enighet om Rådets posisjon i de forestående forhandlingene med Europaparlamentet (general approach). COREPER (EU-ambassadørene) har også vært involvert. Det bulgarske formannskapet hadde satt temaet opp på ECOFINs dagsorden for mars, men de få gjenstående elementene krevde ytterligere teknisk drøfting før en ministerdiskusjon ville være hensiktsmessig.

Til [ECOFIN-møtet](#) 25. mai hadde det bulgarske formannskapet utarbeidet et kompromissforslag på de gjenstående punktene, som omfattet følgende:

1. Baselkomiteens «*Fundamental Review of the Trading Book – FRTB*» skal etablere en mer risikofølsom standard for kapitalkrav for markedsrisiko, dvs. for å kunne beskytte kredittinstitusjoner mot mulige tap som følge av handelsvirksomheten (risiko knyttet til verdiendringer i finansielle instrumenter (aksjer, obligasjoner, valutarisiko, renterisiko mv.). Med Baselkomiteens offentliggjøring i desember 2017 om at gjennomføringen av FRTB utsettes i tre år og at man skal gjennomgå kapitalkrav som skal gjelde for markedsrisiko, må det gjøres justeringer. Iht. formannskapetets kompromissforslag skal FRTB i første omgang gjennomføres som et rapporteringskrav. I tillegg vil tas inn i referatet fra ECOFIN at finansministrene forplikter seg til å gjennomføre de nye kapitalkravene for markedsrisiko når disse er ferdigstilte fra Baselkomiteen (slik også Kommisjonen har gjort).
2. Globalt systemviktige finansforetak (*G-SII*) blir med utgangspunkt i ulike parametere, som størrelse, kompleksitet/grensekryssende aktiviteter, sammenvevingen med andre finansinstitusjoner mv, gitt en G-SII-score. Denne skal representere hvor stor risiko vedkommende institusjon vil ha for stabiliteten i finansmarkedene dersom den skulle gå overende. Dess høyere score, dess større kapitalbuffer må institusjonen ha. Det bulgarske formannskapetets kompromissforslag er at kompetent tilsynsmyndighet i tillegg til den vanlige SII-scoren kan beregne en SII-score der det gis rabatt for intra-bankunion-aktiviteter. Det vil imidlertid være opp til tilsynsmyndigheten å ta hensyn til den alternative beregningen. Begrunnelsen for å åpne for redusert SII-score for intra-bankunion-aktiviteter, er at krisehåndtering er ment å skje i ordnede former i regi av bankunionens felles krisehåndteringsmyndigheten (SRM). Ved grensekryssende krisehåndtering utenfor bankunionen vil behandlingen bli langt mer komplisert og usikker.
3. En rekke institusjoner – særlig nasjonale og lokale banker for å fremme utvikling og eget lands interesser (development and promotional banks) – har allerede i dag *unntak* fra kapitaldekningsregelverket (og dermed også krisehåndteringsregelverket). Formannskapetets kompromissforslag går inn for å føye nye navngitte banker av denne typen til gjeldende unntaksliste.
4. BRRD pålegger krisehåndteringsmyndighetene å sikre at finansinstitusjoner har tilstrekkelig ansvarlig kapital og kvalifiserende gjeld (MREL) som kan nedskrives eller konverteres til egenkapital. I bankpakken har Kommisjonen foreslått å implementere den internasjonalt fastsatte TLAC (Total Loss Absorbent Capacity)-standard for SII og integrere

TLAC-kravet i de generelle MREL-reglene. Med forslaget unngås duplisering ved å anvende to parallelle krav.

Det bulgarske formannskapets kompromissforslag inneholder krav om etterstilte instrumenter³ for SII og en gruppe institusjoner som er viktige utfra vurderinger om finansiell stabilitet (omtalt som «Top-tier-banker») på 8 pst. av TLOF (total liabilities and own funds) med mulighet for krisehåndteringsmyndighetene til å redusere eller forhøye dette etter visse regler.

For institusjoner som ikke faller i ovennevnte kategorier er det ikke minimumskrav til etterstilte instrumenter. I formannskapets kompromiss legges det opp til at krisehåndteringsmyndighetene i det enkelte tilfellet skal utøve skjønn mht. i hvilken grad slik etterstilling er nødvendig for å sikre at kreditorene ikke vil få verre behandling ved krisehåndtering enn ved insolvensbehandling (No Creditor Worse Off – NCWO). Et slikt krav bør imidlertid ikke overstige det maksimale nivået på etterstilling som følger av regelverket for SII og «Top-tier»-institusjoner.

Kompromissforslaget inneholder overgangsordninger for gjennomføring av minimumskravene til MREL frem til 2024.

ECOFIN godkjente det foreliggende kompromissforslaget. En del ministre gikk med på det med tungt hjerte ettersom formannskapet hadde tillatt å gjenåpne den tidligere avviste problemstillingen om alternativ beregningsmetode for SII-banker i bankunionen. Flere advarte også mot at forslaget kunne føre til lavere kapitalbuffer i denne typen banker. Flere preserte også at henvisningen til bankunionen i denne ene sammenhengen ikke måtte innebære at bankunionen skulle regnes som egen jurisdiksjon.

Italia og Hellas støttet ikke kompromissforslaget fordi hovedvekten i arbeidet med bankunionen ble lagt på risikoreduksjon. Disse mente at arbeidet med risikodeling skulle skje parallelt.

Et flertall av finansministrene understreket viktigheten av at kompromissteksten ikke ble utvannet i forhandlingene med Europaparlamentet. Mange av EU-landene i Sentral- og Øst-Europa var særlig opptatt av at Rådets tidligere enighet om hjemland-/vertslandsbalansen ble opprettholdt.

Bulgarias ECOFIN-formann Goranov. Foto: European Union

³ Etterstilte instrumenter er instrumenter som blir brukt først i en krisesituasjon. (Som følge av risiko er slike instrumenter mer kostbare for bankene å utstede.)

ECOFIN-formann Goranov uttrykte at Rådets enighet om bankpakketeksten vil gjøre det mulig å oppnå fremskritt i andre elementer i bankunionen i juni. I tillegg mente han at det ville sende et positivt signal til markedene. Samtidig håpet han at Europaparlamentet vil fastlegge sin posisjon slik at trilogi-forhandlingene kan begynne så snart som mulig.

Pressemeldingen fra diskusjonen om bankpakken med lenker til konkrete endringsforslag til de enkelte direktiver og forordninger ligger [her](#).

Kommentar

Det er fortsatt uklart hvilke forhandlingsposisjoner Europaparlamentet vil enes om. Det er imidlertid grunn til å anta at hjemlands-/vertslandsbalansen, beregningen av SII-score og krav til stabil finansiering (Net Stable Funding Ratio) vil være Rådets «røde linjer», dvs. hvor man ikke vil gi seg i forhandlingene med Parlamentet.

Merverdiavgift

Det var tre merverdiavgiftssaker på ECOFINs agenda 25. mai 2018: 1) forbedret administrativt samarbeid over landegrensene, 2) tidsbegrenset unntak om innenlandsk generell omvendt betalingsplikt, og 3) en ny mulighet for å benytte redusert sats for elektroniske publikasjoner. Ingen av sakene oppnådde enstemmighet blant EUs finansministre og vil etter all sannsynlighet overføres til neste formannskapsperiode, som starter 1. juli 2018.

[Kommisjonens forslag](#) om styrket administrativt samarbeid over landegrensene i merverdiavgiftssaker ble lagt fram 30. november 2017. Forslaget skal særlig ramme «Missing trader fraud», karusellsvindel, svindel ved omsetning av bruktbil og svindel knyttet til import fra tredjeland gjennom økt informasjonsutveksling og samordnede kontroller. I tillegg introduseres betegnelsen «godkjent avgiftspliktig person» for merverdiavgiftspliktige aktører som oppfyller visse vilkår og som dermed kan benytte seg av visse forenklede regler. Forslaget er omtalt i [Økonominytt nr. 12/2017](#). Europaparlamentets uttalelse forventes å foreligge 2. juli 2018. Det er bred støtte blant medlemslandene til Kommisjonens forslag. I de tekniske diskusjonene av forslaget har det likevel kommet frem at enkelte land frykter at de vil bli påført administrative kostnader som følge av at de må delta i kontroller iverksatt av andre medlemsland. Fra andre land har det også fremkommet en viss skepsis knyttet til informasjonsdeling med OLAF, Kommisjonens kontor for bekjempelse av korrupsjon, i særlig grove saker. Forut for ECOFIN-møtet hadde det bulgarske formannskapet lagt frem en [kompromisstekst](#) for å svare på medlemslandenes bekymringer.

Tidsbegrenset innenlandsk generell omvendt betalingsplikt ble [foreslått av Kommisjonen](#) i desember 2016 og er nærmere omtalt i [Økonominytt nr. 1/2017](#). Et [kompromissforslag](#) ble behandlet av EUs finansministre i [ECOFIN-møtet 16. juni 2017](#). Etter kompromissforslaget kan land med særlig stort omfang av karusellsvindel midlertidig innføre innenlandsk generell omvendt betalingsplikt for leveranser mellom virksomheter som har en faktura-verdi over 10 000 euro. Særlig ønsker Tsjekkia og Østerrike muligheten for å innføre generell omvendt betalingsplikt som et tiltak mot karusellsvindel. Da forslaget ble diskutert i juni 2017, blokkerte Frankrike vedtakelse med henvisning til at omvendt betalingsplikt ikke er i overensstemmelse med prinsippene for EUs «Definitive VAT». Det bulgarske formannskapet har ikke arbeidet videre med forslaget siden det sist ble behandlet av ECOFIN.

Tsjekkiyas finansminister Alena Schillerová (t.v.) og Sveriges finansminister Magdalena Andersson.
Foto: European Union

Kommisjonens la i [desember 2016 frem forslag](#) om *reduisert sats i merverdiavgiften for elektroniske publikasjoner*. Forslaget er nærmere omtalt i [Økonominytt nr. 11/2016](#). Etter gjeldende regler er elektroniske publikasjoner omfattet av den generelle satsen i merverdiavgiften (minimum 15 pst.), mens fysiske publikasjoner kan omfattes av reduserte satser (ned til 5 pst.). Enkelte medlemsland kan også sette super-reduerte satser (under 5 pst.) eller nullsats på fysiske publikasjoner. Et [kompromissforslag](#) utarbeidet i innebærer at medlemsland kan benytte samme sats på elektroniske publikasjoner som på fysiske publikasjoner. Det bare medlemsland som allerede benytter super-reduert sats eller nullsats for fysiske publikasjoner, som etter kompromissforslaget kan benytte slike satser for elektroniske publikasjoner. Kompromissforslaget fikk bred støtte blant EUs medlemsland da det ble behandlet av [ECOFIN i juni 2017](#). Imidlertid blokkerte Tsjekkia vedtakelse av forslaget, og mange medlemsland og Kommisjonen oppfattet dette som en gjengjeldelse for at forslaget om omvendt betalingsplikt ikke gikk gjennom. Det bulgarske formannskapet har ikke arbeidet videre med forslaget siden det sist ble behandlet av ECOFIN.

ECOFIN startet diskusjonen av merverdiavgiftssakene med forslaget om forbedret administrativt samarbeid. Finansminister Le Maire varslet som første og eneste taler at Frankrike ikke kunne støtte kompromissforslaget. Han ba om én måned til å avklare forhold rundt deltakelse i kontroller initiert av en annen medlemsstat. Finansminister Goranov konstaterte at det ikke forelå enstemmighet og lovet at det bulgarske formannskapet ville komme tilbake med et bedre kompromissforslag.

ECOFIN gikk deretter over til forslaget om generell omvendt betalingsplikt. Nok en gang var det den franske finansministeren som tok ordet først. Han påpekte at alle kjenner den franske posisjonen til forslaget: Innenlandsk generell omvendt betalingsplikt er ikke i tråd med det pågående harmoniseringsarbeidet og er ikke den beste måten å bekjempe karusellsvindel. På grunnlag av bilaterale samtaler mellom Frankrike og Tsjekkia foreslo han at listen over sektorer hvor omvendt betalingsplikt vurderes med sikte på utvidelser. Dette vil være en bedre løsning enn å tillate generell omvendt betalingsplikt. Frankrike fikk støtte av

Kypros, Slovenia og Hellas. Romania uttrykket skuffelse og ba om at det bulgarske formannskapet utarbeidet et nytt kompromissforslag innen neste ECOFIN-møte. Finansminister Goranov understreket at han hadde gjort sitt beste, og la lakonisk til at kanskje Romania kunne få bedre resultater under sitt formannskap. Romania skal ha formannskapet i Rådet 1. halvår 2019. For Tsjekia er generell omvendt betalingsplikt en viktig sak og finansminister Schillerová omtalte den som den siste byggesteinen i den rumenske skattereformen. Hun trodde ikke at videre tekniske diskusjoner ville kunne løse uenigheten. Sektorvis omvendt betalingsplikt anså hun som utilstrekkelig fordi svindlerne raskt veksler virksomheten over til nye sektorer. Tsjekia fikk støtte av Slovakia og Østerrike. Det bulgarske formannskapet ved finansminister Goranov konstaterte at det ikke forelå enstemmighet og ønsket det kommende østerrikske formannskapet lykke til med det videre arbeidet.

Det europeiske semesteret - rådskonklusjoner

Kommisjonen offentliggjorde 22. november en pakke med dokumenter som representerte starten på det europeiske semesteret 2018. Disse var 1) den årlige vekstundersøkelsen, 2) varslingsrapporten om makroøkonomiske ubalanser og 3) utkast til Rådets anbefalinger om den økonomiske politikken i euroområdet. Disse og senere rapporter i det europeiske behandles og følges opp i ECOFIN og andre rådsformasjoner samt i Det europeiske råd. Semesterperioden varer til juli 2018.

Med utgangspunkt i varslingsrapporten har Kommisjonen analysert makroøkonomiske ubalanser i 12 land – seks færre enn i fjor. Dybdeanalysene ble – sammen med analyse-notater om det enkelt EU-land (såkalte landnotater) – presentert i Kommisjonens vinterpakke for det europeiske semesteret i mars.

Kommisjonen konkluderer som følger:

- **Kroatia, Kypros og Italia** har store økonomiske ubalanser.
- **Bulgaria, Frankrike, Tyskland, Irland, Nederland, Portugal, Spania og Sverige** har økonomiske ubalanser. For Bulgaria, Frankrike og Portugal er dette en forbedring sammenlignet med i fjor da de ble vurdert å ha store ubalanser.
- **Slovenia** vurderes ikke lenger å ha økonomiske ubalanser.

For Bulgaria og Portugal understreker Kommisjonen at det fortsatt kreves målrettet innsats for å oppnå en varig korrigerende av ubalansene. ECOFIN hadde en første drøfting av saken i mars.

ECOFIN 25. mai vedtok rådskonklusjoner som i all hovedsak sier seg enig i Kommisjonens vurderinger. Finansministrene gjentar imidlertid oppfordringen fra tidligere år om at prosedyren for makroøkonomiske ubalanser må utnyttes fullt ut, herunder ved å ta i bruk korreksjonsdelen av prosedyren (som kan medføre bøter) hvis det er hensiktsmessig. Når Kommisjonen vurderer at land som har store ubalanser og ikke starter prosedyre, må den begrunne beslutningen klart og offentlig.

Ministrene understreket at gjennomføringen av prosedyren for makroøkonomiske ubalanser må være transparent og konsistent i for å sikre medlemslandenes eierskap. Videre understreker ministrene behovet for å redusere skadelige ubalanser og overvåke utviklingen i enkelte medlemsland med tegn til økt kostnadspress i produkt-, arbeidsmarkeds- og boligmarkedet. Det fortsatte behovet for politiske tiltak og sterk forpliktelse til strukturreformer i

alle medlemsstater, særlig når de står overfor makroøkonomiske ubalanser som påvirker ØMUs virkemåte, ble også fremhevet.

ECOFIN gjentar også at medlemsland med underskudd på driftsbalansen med utlandet eller høy utenlandsgjeld bør søke å styrke konkurranseevnen og unngå større økning i lønns-kostnadene per produsert enhet. Samtidig ble land med store handelsoverskudd oppfordret til å legge forholdene til rette for lønnsøkning under hensyntaken til de sosiale partenes nasjonale rolle, og å fremme investeringer, støtte opp under innenlandsk etterspørsel og vekstpotensialet.

Om *gjennomføringen av det europeiske semesterets landspesifikke anbefalinger* konkluderte ECOFIN med at oppfølgingen av anbefalingene fortsetter å være ulik mellom land og mellom politikkområder. Over tid har imidlertid medlemslandene gjort solide fremskritt på områder som å bedre forretningsmiljøet og tilgangen til finansiering – særlig for SMB-er, redusere administrative byrder samt skape rettferdige og vekstvennlige skattesystemer.

Behovet for reformer er imidlertid fortsatt stort på en rekke områder. Rådet understreker at dagens gunstige makroøkonomiske situasjon må utnyttes til en betydelig opptrapping av reformarbeidet for å ta tak i et bredt sett utfordringer, herunder å øke investeringene, produktiviteten. Det understrekes videre at selv om det offentlige budsjettunderskuddet er blitt redusert, har mange land ikke oppfylt Stabilitets- og vekstpaktens krav om nær balanse i det aktivitetskorrigerede budsjettet. Finanspolitiske buffere må bygges opp i gode tider for å kunne møte dårligere tider.

Opplysningsplikt for skatterådgivere vedtatt

Etter den politiske enigheten fra mars 2018, vedtok ECOFIN endringer i direktivet om administrativt samarbeid på skatteområdet (DAC). [De nye reglene](#) skal gi mer åpenhet om skatteplanleggingsstrategier som tilbys og markedsføres av ulike mellommenn som skatterådgivere, revisorer og advokater. Endringene må ses i sammenheng med OECDs BEPS-anbefaling nr. 12 om mer åpenhet om skatteplanleggingsstrategier. Tyskland har i en [uttalelse](#) presisert at den lovmessige «professional privilege» i Tyskland skal gjelde for revisorer, skatterådgivere og regnskapsførere på samme måte som for advokater.

Medlemslandene skal implementere opplysningsplikten for skatterådgivere i nasjonal rett innen utgangen av 2019. Reglene trer i kraft 1. juli 2020 og den første utvekslingen av informasjon mellom medlemslandene om skatteplanleggingsstrategier skal skje innen utgangen av oktober 2020. Deretter vil slik informasjon utveksles automatisk hver tredje måned.

Kommisjonens [forslag](#) ble lagt frem 21. juni 2017 og er tidligere omtalt i [Økonominytt nr. 7/2017](#). [Europaparlamentets](#) uttalelse ble vedtatt 1. mars 2018 med stort flertall. ECOFINs behandling av forslaget 13. mars 2018 er omtalt i [Økonominytt nr. 3/2018](#).

Standardtekst om godt styresett på skatteområdet

ECOFIN vedtok [rådskonklusjoner](#) med oppdatert standardtekst om godt styresett på skatteområdet. Oppdateringen innebærer blant annet en henvisning til BEPS-anbefalingene. Den forrige standardteksten var fra mai 2008. Standardteksten tas inn i alle avtaler EU inngår med tredjeland eller grupper av tredjeland, som for eksempel handels- og investeringsavtaler. Den nye standardtekstens ordlyd er som følger:

“The Parties recognise and commit themselves to implement the principles of good governance in the tax area, including the global standards on transparency and exchange of information, fair taxation, and the minimum standards against Base Erosion and Profit Shifting (BEPS). The Parties will promote good governance in tax matters, improve international cooperation in the tax area and facilitate the collection of tax revenues.”

Aldringsrapporten for 2018 – rådskonklusjoner

ECOFIN diskuterte budsjettmessige utfordringer knyttet til en aldrende befolkning i lys av [aldringsrapporten for 2018](#). ECOFIN vedtok rapporten og [rådskonklusjoner](#) om den. Aldringsrapporten, som legges frem hvert tredje år, er utarbeidet av Komiteen for økonomisk politikk (EPC) og Kommisjonen. Norge v/Finansdepartementet deltar også i arbeidet.

Aldringsrapporten 2018 inneholder framskrivninger av offentlige utgifter til pensjoner, helsevesen, eldreomsorg, utdanning og arbeidsledighetstrygd. Rapporten anslår at de totale aldersrelaterte utgiftenes andel av EU-landenes samlede BNP vil øke med 1,7 prosentpoeng fra 2016 til 2070. Utgifter til eldreomsorg og helsetjenester øker med 2,1 prosentpoeng over denne perioden, mens pensjonsutgifter og utgifter til arbeidsledighetstrygd reduseres med 0,2 prosentpoeng hver. Anslått vekst i aldersrelatert utgiftsandel på 1,7 prosentpoeng i 2070 er høyere enn tilsvarende anslag for 2060 på 1,4 prosentpoeng i aldringsrapporten fra 2015. Økningen skyldes hovedsakelig en økning i pensjonsutgifter og eldreomsorg på lengere sikt på grunn av ny befolkningsframskriving fra Eurostat og redusert pensjonsalder i enkelte land.

Samlede offentlige aldersrelaterte utgifter i EU28 ventes å øke fra 25,0 pst. av BNP i 2016 til 26,7 pst. av BNP i 2070. Til sammenligning er den anslåtte økningen i Norge fra 30,2 til 36,5 pst. av BNP. I et alternativt scenario med en mer ugunstig utvikling anslås økningen for EU28 til 27,1 pst. av BNP.

Rapporten omfatter EUs 28 medlemsland og Norge. Tabellen nedenfor viser at de aldersrelaterte utgiftene som andel av BNP i dag og økningen i disse frem til 2070 varierer betydelig mellom land. Norge lå blant de aller høyeste landene i 2016 og anslås å få en vekst i aldersrelaterte utgifter på 6,3 prosentpoeng i perioden 2016-2070. Kun Luxembourg med en økning på 13 pst. av BNP ventes å ha en vekst som er klart større enn Norge (men ligger klart lavere i utgangspunktet). Tyskland ligger også høyt med 4,2 prosentpoeng. Enkelte land vil få reduserte utgifter knyttet til eldrebølgen – Estland, Hellas (størst fall med -6,4 prosentpoeng), Spania, Frankrike, Kroatia, Italia, Latvia og Litauen.

ECOFIN understreker i rådskonklusjonene at den aldrende befolkningen i EU medfører vesentlige utfordringer knyttet til finanspolitisk bærekraft på lang sikt og behovet for vekstfremmende finanspolitikk i tråd med stabilitets- og vekstpakten. ECOFIN peker på at andelen befolkning i yrkesaktiv alder er fallende, og at økt arbeidskraftproduktivitet dermed blir avgjørende for vekst på lang sikt. Behovet for fortsatt strukturreform for å styrke offentlig finanser understrekes.

Igangsatte reformer må implementeres og nye reformer må iverksettes. Medlemslandene oppfordres til å gjennomføre de landspesifikke anbefalingene som gis i det europeiske semesteret. Særlig peker ECOFIN på pensjonsreformer som kan heve pensjonsalderen og forhindre tidlig uttrekning fra arbeidsmarkedet. Videre peker ECOFIN på behovet for mer effektivitet i produksjonen av helsetjenester slik at finanspolitisk bærekraft sikres samtidig som hele befolkningen får tilgang til helsetjenester med høy kvalitet.

ECOFIN oppfordret Kommisjonen og EPC om å forberede den neste aldringsrapport i 2021.

Ageing Report 2018 - Baseline scenario													
Country	Pensions		Health care		Long-term care		Education		Unemployment		Total age related items		
	2016-level	Change 2016-2070	2016-level	Change 2016-2070	2016-level	Change 2016-2070	2016-level	Change 2016-2070	2016-level	Change 2016-2070	2016-level	Change 2016-2070	
BE	12,1	2,9	5,9	0,4	2,3	1,7	5,8	0,0	1,4	0,0	27,6	5,0	
BG	9,6	1,4	5,0	0,3	0,4	0,1	3,1	0,6	0,4	-0,1	18,5	2,3	
CZ	8,2	2,8	5,4	1,1	1,3	1,6	3,2	0,8	0,1	0,0	18,2	6,2	
DK	10,0	-1,9	6,9	1,0	2,5	2,2	7,4	-0,7	0,9	-0,2	27,6	0,3	
DE	10,1	2,4	7,4	0,7	1,3	0,6	4,2	0,3	0,6	0,1	23,5	4,2	
EE	8,1	-1,8	5,3	0,3	0,9	0,5	4,8	0,2	0,2	0,0	19,3	-0,8	
IE	5,0	1,6	4,1	1,0	1,3	1,9	3,6	-0,2	1,1	-0,2	15,2	4,1	
EL	17,3	-6,6	5,0	1,2	0,1	0,1	3,1	-0,8	0,4	-0,3	25,8	-6,4	
ES	12,2	-1,5	5,9	0,5	0,9	1,3	3,7	0,3	1,3	-0,9	24,0	-0,2	
FR	15,0	-3,3	7,9	0,5	1,7	0,6	4,8	-0,4	1,6	-0,4	31,0	-3,0	
HR	10,6	-3,8	5,2	0,7	0,9	0,3	3,7	-0,5	0,3	-0,1	20,7	-3,4	
IT	15,6	-1,7	6,3	0,7	1,7	1,2	3,5	-0,3	0,9	-0,3	28,0	-0,4	
CY	10,2	2,3	2,8	0,4	0,3	0,3	5,8	-1,6	0,5	-0,3	19,5	1,0	
LV	7,4	-2,6	3,7	0,6	0,4	0,1	4,5	0,5	0,4	-0,1	16,4	-1,4	
LT	6,9	-1,7	4,1	0,4	1,0	1,0	3,9	-0,1	0,2	0,0	16,0	-0,4	
LU	9,0	8,9	3,9	1,2	1,3	2,8	3,3	0,1	0,5	-0,1	18,1	12,9	
HU	9,7	1,5	4,9	0,8	0,7	0,4	3,6	0,2	0,1	0,0	19,0	3,0	
MT	8,0	2,9	5,6	2,7	0,9	1,4	5,4	-0,2	0,2	0,1	20,2	6,8	
NL	7,3	0,6	6,2	0,8	3,5	2,5	5,2	-0,5	1,3	-0,3	23,6	3,0	
AT	13,8	0,5	7,0	1,3	1,9	1,9	4,9	0,0	0,9	-0,2	28,5	3,6	
PL	11,2	-1,0	4,3	0,8	0,5	0,8	4,3	0,4	0,1	0,0	20,4	1,0	
PT	13,5	-2,2	5,9	2,4	0,5	0,9	4,5	-0,6	0,9	-0,3	25,4	0,1	
RO	8,0	0,7	4,3	0,9	0,3	0,3	2,5	0,3	0,1	0,0	15,1	2,2	
SI	10,9	3,9	5,6	1,0	0,9	0,9	4,0	0,6	0,4	-0,1	21,9	6,3	
SK	8,6	1,2	5,6	1,2	0,9	0,6	3,7	0,0	0,2	0,0	18,9	3,0	
FI	13,4	0,6	6,1	0,8	2,2	2,1	5,9	-0,4	2,2	-0,4	29,8	2,6	
SE	8,2	-1,2	6,9	0,7	3,2	1,7	5,8	0,4	0,3	-0,1	24,4	1,6	
UK	7,7	1,7	7,9	1,4	1,5	1,3	5,2	-0,2	0,1	0,0	22,5	4,3	
NO	10,7	2,1	7,7	1,2	3,7	3,4	7,6	-0,3	0,6	-0,2	30,2	6,3	
EU*	11,2	-0,2	6,8	0,9	1,6	1,2	4,5	0,0	0,8	-0,2	25,0	1,7	
EA	12,3	-0,4	6,8	0,7	1,6	1,1	4,3	0,0	1,1	-0,2	26,0	1,1	
EU27	11,9	-0,5	6,6	0,7	1,6	1,1	4,4	0,0	0,9	-0,2	25,4	1,1	
EU* s	10,3	0,2	5,5	0,9	1,3	1,1	4,4	-0,1	0,6	-0,2	22,1	2,1	

EA: Euro area, EU*: All 28 Member States, EU27: All EU Member States except the UK, EU*s: Non-weighted EU average.

Source: Commission Services, EPC

Finansmarkedssaker

Bærekraftig finansiering – Europakommisjonens regelverksforslag

(med innspill fra miljøråd Hege Rooth Olbergsveen)

Europakommisjonen la 24. mai 2018 fram forslag til regelverk som skal fremme miljømessig bærekraftig finansiering. Følgende forslag til forordninger ble fremmet:

- etablering av et rammeverk for bærekraftige investeringer, som skal gjøre det mulig å vurdere om en investering er miljømessig bærekraftig.
- offentliggjøring om bærekraftige investeringer og bærekraftsrisiko samt endring av EUs direktiv om pensjonskasser (IORP), som skal klargjøre hvordan risiko knyttet til miljø, sosiale forhold og styring skal vurderes.
- endring av EUs forordning om referanseverdier på finansområdet (ved vurdering av finansielle instrumenter/kontrakter/verdipapirfond) for å innføre referanseverdier for aktiviteter med lav eller positiv karboneffekt.

Forslagene skal nå diskuteres i Rådet og Europaparlamentet. Europakommisjonen skal utarbeide detaljerte rettsakter under forordningene, som vil gi nærmere bestemmelser for disse vurderingene.

Bakgrunn

Bærekraftig finansiering er en prioritet i arbeidet fremover med EUs kapitalmarkedsunion, for å nå EUs mål om kutt i klimautslipp på 40 pst. innen 2030 og for bærekraftig vekst. For å nå målene i Paris-avtalen er det behov for om lag 180 mrd. euro i tilleggsinvesteringer hvert år. Finanssektoren vil spille en sentral rolle for å utløse de nødvendige tilleggsinvesteringene.

Basert på rapport fra en høynivågruppe presenterte Kommisjonen 8. mars 2018 en [handlingsplan](#) om finansiering av bærekraftig vekst. Planen omfatter 26 mulige tiltak, der oppfølgingen avhenger av kommende konsekvensanalyser. De aller fleste av tiltakene er av ikke-lovmessig karakter. Tiltakene skal sikre at finanssektoren bidrar til «grønne» investeringer og at det finansielle systemet er robust mot klimarelatert risiko. Handlingsplanen er omtalt i [Økonominytt nr. 3/2018](#).

Kommisjonen trekker frem at vi står overfor uforutsigbare konsekvenser av klimaendringer og uttømming av ressurser. Det er derfor behov for å handle raskt for å etablere en mer bærekraftig modell. Videre fremføres det at bærekraft og overgang til lavkarbonøkonomi, økt ressurseffektivitet og sirkulær økonomi står sentralt for å sikre EU langsiktig konkurransekraft.

Kommisjonen fremfører flere grunner for at finanssektoren bør involveres til gagn for jordkloden. For det første truer virkningen av klimaendringene allerede den finansielle stabiliteten og gir store tap som følge av naturkatastrofer (forsikringsutbetalinger på 110 milliarder euro i 2017). For det andre kan mange av investeringene som gjøres nå, ende opp som overflødige dersom vi reagerer for sent på global oppvarming. Kommisjonen trekker også frem at europeisk finanssektor med tiltakene kan bli ledende i verden på bærekraftig finansiering, samtidig som investeringene vil ha positiv virkning på økonomisk vekst og sysselsetting i Europa.

Kommisjonens konkrete forslag

Kommisjonen fremmet 24. mai 2018 de første forslagene som oppfølging av handlingsplanen om finansiering av bærekraftig vekst. Disse omfatter 1) etablering av et ensartet klassifiseringssystem for miljømessig bærekraftige aktiviteter, 2) investorers plikter og offentliggjøring av informasjon og 3) etablering av nye referanseverdier for aktiviteter som gir lavt karbonutslipp og positiv karboneffekt.

Kommisjonens pressemelding, regelverksforslag mv. ligger [her](#).

Ad 1) Klassifiseringssystem for miljømessig bærekraftige aktiviteter

- *Forslag til forordning om etablering av et rammeverk for å legge til rette for bærekraftige investeringer*

Hovedelementet i forslaget er et klassifiseringssystem (taksonomi) med kriterier for å identifisere hvilke og i hvilken grad økonomiske aktiviteter kan bli vurdert som miljømessig bærekraftige. En økonomisk aktivitet må oppfylle minst ett av de seks EU-miljømålene som er angitt i forordningen for å vurderes som miljømessig bærekraftig: a) reduksjon av klimaindringer (climate change mitigation), b) klimatilpasning, c) bærekraftig bruk samt beskyttelse av vann og marine ressurser, d) overgang til en sirkulær økonomi, avfallsforebygging og materialgjenvinning, e) forebygging og kontroll av forurensning og f) beskyttelse av sunne økosystemer. I tillegg foreslås det et krav om at aktiviteten ikke kan forårsake alvorlig skade for noen av disse miljømålene. Forslaget inneholder en overordnet beskrivelse av hva som skal vurderes for hvert miljømål.

For å kvalifisere som miljømessig bærekraftige må de økonomiske aktivitetene oppfylle spesifikke tekniske screeningkriterier som utarbeides for hvert miljømål. Kommisjonen vil etablere slike screeningkriterier for hver type økonomisk aktivitet gjennom delegerte rettsakter på et senere tidspunkt. Disse vil blant annet måtte baseres på verifiserte vitenskapelige bevis. Dette arbeidet vil skje på grunnlag av råd fra en teknisk ekspertgruppe, Platform on sustainable finance, som Kommisjonen er i ferd med å nedsette.

Klassifiseringssystemet vil (når det er utviklet) bli brukt av finansmarkedsaktører som vil markedsføre finansielle produkter som miljømessig bærekraftige, og av tilsynsmyndighetene på EU-nivå og nasjonalt for å stille krav til slike markedsaktører. Markedsaktørene må offentliggjøre informasjon om kriteriene som er blitt brukt for å avgjøre investeringens miljømessige bærekraft. Det finnes ikke et harmonisert EU-system for vurdering av om investeringer er bærekraftige i miljømessig forstand i dag. Med det nye systemet reduseres dagens risiko for «grønnvasking» av investeringer som følge av at en rekke ulike systemer er innført i medlemslandene.

Ad 2) Investorers plikter og offentliggjøring av informasjon

- *Forslag til forordning om offentliggjøring om bærekraftige investeringer og bærekraftsrisiko samt endring av direktiv (EU) 2016/2341 (IORP - pensjonskasser)*

Kommisjonens forslag til forordning vil skape konsistens og klarhet i hvordan institusjonelle investorer, kapitalforvaltere, forsikringselskaper og -distributører, pensjonskasser og investeringsrådgivere bør innarbeide ESG-risiko (risiko for miljø, sosiale forhold og styring) i investeringsbeslutnings- og rådgivningsprosessen. De konkrete kravene vil bli presisert i delegerte rettsakter på senere tidspunkter.

I tillegg foreslår Kommissjonen at kapitalforvaltere og institusjonelle investorer som markedsfører produkter eller tjenester som bærekraftige, må offentliggjøre hvordan de oppfyller forpliktelsene. Dette omfatter offentliggjøring av effekten på bærekraft og klima av deres produkter og porteføljer. På dette grunnlag vil investorer være bedre i stand til å fatte informerte investeringsbeslutninger. Åpenheten skal også motvirke "grønnvasking" og misvisende informasjon.

Ad 3) Etablering av referanseverdier for aktiviteter som gir lavt karbonutslipp og positiv karboneffekt

- *Forslag til forordning om endring av forordning (EU) 2016/1011 (referanseverdiforordningen) for å opprette referanseverdier for lavkarbonutslipp og positiv karboneffekt*

Kommissjonen foreslår å endre referanseverdiforordningen for å opprette nye kategorier av referanseverdier for aktiviteter med lavt karbonutslipp og positiv karboneffekt. De nye standardene bør avspeile virksomhetenes CO₂-avtrykk og gi investorene flere opplysninger om en investeringsporteføljes CO₂-avtrykk.

Referanseverdien for lavkarbonutslipp vil være basert på en «avkarbonisert» standard-referanseverdi, mens referanseverdien for positiv karboneffekt vil muliggjøre at en investeringsportefølje blir mer i tråd med Paris-avtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 2°C.

Tilbydere av referanseverdier må offentliggjøre hvordan deres metode tar hensyn til ESG-faktorene. Tilbyderne må respektere EUs minimumsstandarder for utvikling av referanseverdier.

Delegerte rettsakter vil spesifisere minimumsstandardene og -innholdet i kravene til offentliggjøring.

Høring om endringer i delegerte rettsakter til MiFID og forsikringsdistribusjonsdirektivet

Kommissjonen iverksatte samtidig høring for å få innspill til hvordan man best kan ta hensyn til ESG-faktorer i rådgivingen som investeringsforetak og forsikringsdistributører tilbyr individuelle kunder. Formålet er å endre delegerte rettsakter til MiFID II og forsikringsdistribusjonsdirektivet slik at investeringsforetakene og forsikringsdistributørene blir pålagt å forhøre seg om kundenes preferanser mht. ESG, og deretter ta hensyn til dette i rådene de gir sine kunder. Kommissjonens utkast til endringer i de delegerte rettsaktene ligger i «forslagspakken». Høringsfristen er 21. juni i år.

Motorvognforsikringsdirektivet

Forslag til endringer for bedre beskyttelse av ofre for ulykker forårsaket av motorkjøretøyer

Gjeldende motorvognforsikringsdirektiv er fra 2009. I juni 2016 iverksatte Kommissjonen en evaluering, herunder en offentlig høring, for å kartlegge behovet for å oppdatere regelverket. Konklusjonen på gjennomgangen var at gjeldende direktiv i hovedsak fungerer etter hensikten, men at det ville være hensiktsmessig å foreta visse justeringer på enkeltområder.

Forslaget til endringsdirektiv ble fremmet 24. mai 2018. I forslaget er det tatt hensyn til innspillene i høringsrunden. Pressemelding, direktivforslaget mv. ligger [her](#).

Formålet med endringsforslagene er å sikre at ofre for ulykker forårsaket av motorkjøretøyer skal bli bedre beskyttet enn de er i dag.

Konkret foreslår Kommissjonen følgende endringer i gjeldende motorvognforsikringsdirektiv:

1. **Insolvent forsikringselskap:** Hvis forsikringselskapet til kjøretøyet som har forårsaket en ulykke er insolvent, vil den skadde motta rask og full kompensasjon i eget hjemland. Dette skal skje ved at ansvarsområdet til dagens lovpålagte nasjonale «kompensasjonsorgan» utvides fra å omfatte skadeutbetalinger til ofre når kjøretøyet ikke er forsikret til også å gjelde når kjøretøyets forsikringselskap er insolvent. I grensekryssende tilfeller vil opplegget sikre at det endelige økonomiske ansvaret hviler på forsikringssektoren i medlemsstaten der selskapet er etablert, mens offeret kan få kompensasjon raskt.
2. **Erklæringer om erstatningshistorikk:** Forslaget skal sikre at forsikringselskapene behandler erklæringer om forsikringstakers erstatningshistorikk på en ikke-diskriminerende måte – uavhengig av forsikringstakers nasjonalitet eller tidligere hjemland. Dette skal sikre at borgere som kjøper forsikring i utlandet kan dra nytte av gunstige forsikringspremier på samme nivå som innenlandske forsikringstakere. Forslaget harmoniserer innholdet i og formen på disse erklæringene.
3. **Kjøring med uforsikrede kjøretøyer:** Kjøring med uforsikrede kjøretøyer er et økende problem i EU (med forsikringskrav på 870 millioner euro i 2011). Dette problemet må håndteres både nasjonalt og på EU-nivå. Medlemslandene er forpliktet til å bekjempe kjøring med uforsikrede kjøretøyer gjennom ulike tiltak, herunder elektronisk gjenkjenning av bilskilt for å bekrefte forsikringsforpliktelsen. Tiltakene for å sjekke om kjøretøy er forsikret kan imidlertid kun gjøres som del av et generelt system av sjekker i det enkelte land, må være ikke-diskriminerende mv. I tillegg må tiltakene oppfylle GDPR.
4. **Minstebeløp for dekning:** Dagens minimumsbeløp varierer noe fra land til land. Forslaget etablerer harmoniserte minimumsnivåer for erstatning ved personskade eller skade på eiendeler i hele EU. Det legges opp til å justere minimumsbeløpene hvert femte år. Medlemsland kan, som i dag, fastsette høyere beløp.
5. **Anvendelsesområdet:** For å øke rettsikkerheten er rettspraksis utviklet av EU-domstolen de senere årene innarbeidet i direktivforslaget. Forslaget klargjør begrepet «bruk av motorkjøretøy», som skal oppfattes som enhver bruk av kjøretøyet til transport uavhengig av kjøretøyets egenskaper, terrenget det kjører i og om det står i ro eller er i bevegelse. Videre at kjøretøyets «normale funksjon» er knyttet til transport – og ikke til dets funksjon som f.eks. motorisert pløying.

Tiltak for å lette SMB-ers tilgang til finansiering fra kapitalmarkedet

Kommissjonen fremmet 24. mai 2018 forslag om nye, målrettede regler som skal gjøre det lettere for små og mellomstore bedrifter (SMB-er) å få finansiering via en ny kategori dedikerte børser, såkalte "SMB vekstmarkeder". Forslagene er en del av EUs satsing på å utvide tilgangen til markedsbaserte kilder for finansiering av innovative og rasktvoksende bedrifter under kapitalmarkedsunion.

Pressemeldingen, forslag til forordning om endringer i direktivet om markedsmissbruk og prospektforordningen samt høring om endring i delegerte regelverk under MiFID II ligger [her](#).

Til tross for allerede gitte fordeler ved børsnoterings, kan det være vanskelig for offentlige markeder for SMB-er å tiltrekke seg nye utstedere.

Kommisjonen ønsker derfor å forbedre tilgangen til markedsbasert finansiering for små og mellomstore bedrifter. Målet er å øke antallet børsintroduksjoner (IPO-er) for SMB-er ved å redusere administrative byrder for bedrifter som ønsker børsnotering og utstedelse av verdipapirer på "SMB vekstmarkeder". Samtidig foreslås tiltak for å øke likviditeten i børsnoterte SMB-aksjer. Investorbeskyttelsen og markedets integritet vil bli sikret.

De viktigste konkrete forslagene til endringer i reglene for børsnotering av SMB-er er:

- Tilpasse gjeldende forpliktelser til å føre register over personer som har tilgang til prisfølsom informasjon, for å unngå overdreven administrativ byrde. Samtidig sikres det at kompetente myndigheter fortsatt kan undersøke saker om insiderhandel.
- Tillate utstedere med minst tre års notering på «SMB vekstmarkeder» å utarbeide et forenklet prospekt ved overføring til et regulert marked. Forslaget gjennomfører forenklinger utover det som allerede er gitt for SMB-er i prospektforordningen.
- Gjøre det lettere for handelsplasser som har spesialisert seg på obligasjonsutstedelser, å registrere seg som «SMB vekstmarkeder». Dette gjøres ved å innføre en ny definisjon av utstedere som bare utsteder gjeldspapirer. Dette er selskaper som utsteder obligasjoner for mindre enn 50 millioner euro over en 12-månedersperiode.
- Skape et felles sett med regler om likviditetskontrakter for «SMB vekstmarkeder» i alle medlemsstater parallelt med nasjonale regler. Dette innebærer avtaler mellom utstedere og finansielle formidlere (bank eller et verdipapirforetak) om kjøp og salg av aksjer av og på vegne av utstederen. Ved å gjøre dette, øker finansformidleren likviditeten til aksjene.

Kommisjonens initiativ for å fremme bruken av «SMB vekstmarkeder» omfatter et forslag til forordning som foreslår tekniske endringer i forordningen om markedsmisbruk (MAD) og prospektforordningen. Disse vil nå bli behandlet av Europaparlamentet og Rådet på vanlig måte.

Tekniske endringer i MiFID IIs delegerede rettsakter er sendt på høring i fire uker fra 24. mai.

Kommisjonen vil deretter fremme forslag som blir vedtatt dersom ikke Rådet eller Europaparlamentet avviser det innen tre måneder.

Verdipapirer med sikkerhet i statsobligasjoner – SBBS

SBBS (Sovereign bond-backed securities) er verdipapirer som består av en diversifisert portefølje av statsobligasjoner fra euroområdet.

Kommisjonen fremmet forslag om SBBS 24. mai 2018. Formålet er å skape et mer integrert og diversifisert finansmarked i statsobligasjoner. På denne måten vil man hjelpe bankene til å redusere eksponeringen overfor eget lands statspapirer og dermed svekke koblingen mellom banker og vedkommende lands statsgjeld, som medvirket til at finanskrisen fra 2008 ble så alvorlig. Kommisjonen anser forslaget som et viktig ledd i videreutviklingen av den økonomiske og monetære unionen (ØMU).

Kommisjonens forslag ligger [her](#).

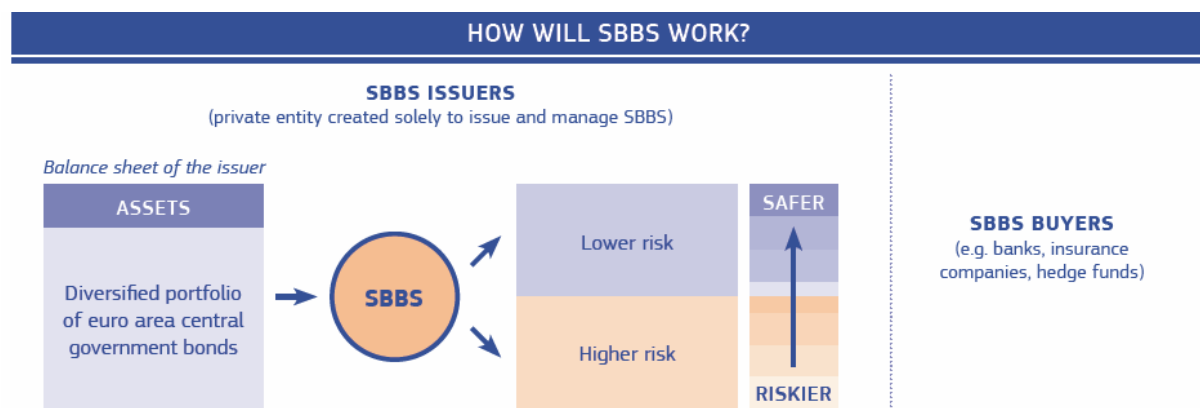
SBBS består av en diversifisert pool av statsobligasjoner fra alle euroområdene med utgangspunkt i landenes bidrag til ECBs kapital (den såkalte ECBs kapitalnøkkel), som er en god indikasjon på det enkelte lands økonomiske vekt. Når investorer kjøper SBBS-er som støttes av denne poolen, kan de velge å kjøpe mer eller mindre risikofylte verdipapirer. De mest

risikofylte verdipapirene vil være de første til å ta evt. tap, men vil samtidig gi investorer en høyere avkastning.

SBBS vil bli utstedt av private selskaper som etableres kun for å utstede og administrere disse instrumentene. Kun private investorer vil dele risiko og eventuelle tap. Medlemslandene selv vil ikke være involvert.

Forslaget legger blant annet opp til at SBBS-ene vil bli behandlet på samme måte som euro-landenes egne statsobligasjoner i euro, herunder når det gjelder kapitalkrav. Banker og andre finansielle aktører med investeringer i SBBS-verdipapirer vil oppnå større diversifisering og lavere risiko for sine porteføljer av statsobligasjoner. Kommisjonen fremfører at dette vil virke positivt på stabiliteten i det finansielle systemet som helhet.

Kommisjonen har illustrert opplegget for SBBS som følger:

Kilde: Kommisjonen

Kommisjonens konkrete forslag består av fire sentrale deler:

1. Et sett med regler som definerer grunnleggende elementer i SBBS-er. Kommisjonen anser disse reglene som nødvendige for å sikre at et mest mulig standardisert produkt blir produsert av markedet. En slik klarhet vil bidra til økt likviditet og appell til investorer.
2. Regler som definerer notifikasjon og åpenhetskrav til utsteder for å sikre at egen-erklæringen gjøres på en harmonisert og troverdig måte.
3. Regler om tilsyn med SBBS-er, som gjennomføres av nasjonal kompetent myndighet med notifikasjon til ESMA (EUs verdipapirtilsyn) i visse tilfeller, mens ansvaret for makrotilsynet ligger i ESRB (det europeiske systemrisikorådet). Sanksjonsmulighetene ved uredelig opptreden hos utstederselskapet omtales også her.
4. Forslag til endringer som må gjøres i gjeldende regelverk for å innarbeide SBBS-er. De berørte regelverkene er UCITS, Solvens II og CRR.

Forslaget vil nå bli behandlet av Europaparlamentet og Rådet. Visepresident Dombrovskis har gitt uttrykk for ønske om at dette skal skje innen nyvalget til Parlamentet i mai 2019. Tysklandsfinansminister Scholz har uttrykt seg skeptisk til forslaget. Heller ikke markedet har uttrykt begeistring.

Bankunionen – oversikt over gjenstående arbeid

Tabellen nedenfor viser en oversikt per 1.6.2018 over vedtatte regelverk i bankunionen og forslag fra Kommisjonen som ikke er ferdigbehandlet av Rådet og Europaparlamentet.

MEASURE	DESCRIPTION	 European Commission	 European Parliament	 Council of the European Union
Single Supervisory Mechanism (SSM)	<i>The SSM supervises all banks in the Banking Union. In place since November 2014.</i>	●	●	●
Single Resolution Mechanism (SRM)	<i>The SRM can restructure banks that are failing or likely to fail in the Banking Union. In place since January 2016.</i>	●	●	●
Single Resolution Fund (SRF)	<i>The SRF, made up of banks' contributions, can support the smooth resolution of a bank. It will amount to about €55 billion in 2023.</i>	●	●	●
European Deposit Insurance Scheme (EDIS)	<i>The Commission's EDIS proposal would strengthen the protection of bank depositors across the Banking Union. The co-legislators have so far not been able to agree on this proposal. The Commission suggested a way forward in October 2017.</i>	●	●	●
November 2016 Banking Package	<i>The Commission proposed reinforcing the banking Single Rulebook with further risk-reducing measures. First key measures (creditors' hierarchy and IFRS 9) became applicable in January 2018.</i>	●	●	●
<i>Legislative proposal on business insolvency</i>	<i>The Commission presented a legislative proposal on preventive restructuring and second chance in November 2016. The proposal is currently under negotiation in the Council.</i>	●	●	●
A backstop for the Banking Union	<i>The creation of a backstop for the Single Resolution Fund was agreed by Member States in 2013. On 6 December 2017, the Commission proposed to make the backstop part of the future European Monetary Fund.</i>	●	●	●
<i>Further reduction of non-performing loans on EU banks' balance sheets</i>	<i>The Council agreed an Action Plan to further reduce non-performing loans in July 2017. The Commission delivered its part - a package of initiatives complementing its previous action - in March 2018.</i>	●	●	●

● Presented/agreed

● Agreement possible in 2018 if strong political commitment from all EU institutions

Kilde: Kommisjonen

Skattesaker

Kommisjonen foreslår endringer i merverdiavgiftsreglene

Kommisjonen la 25. mai frem forslag til endringer i merverdiavgiftsreglene, se forslag til rådsdirektiv [2018/0164 \(CNS\)](#). I henhold til Kommisjonen inneholder forslaget *“the final technical measures to create a future fraud-proof EU VAT system.”* Forslagene, som følger opp handlingsplanen for merverdiavgift fra 2016 og utfyller «hjørnesteinene» i EUs endelige merverdiavgiftssystem fra oktober 2017, er den siste byggesteinen i reformen av EUs merverdiavgiftssystem (Definitive VAT-system).

Kommisjonens forslag fra 25. mai er en detaljert tekniske revisjon av EUs merverdiavgiftsregler. Forslaget inneholder endringer i om lag halvparten av merverdiavgiftsdirektivets 408 artikler.

De foreslåtte endringene gjennomfører destinasjonsprinsippet for all handel mellom medlemslandene. Forslaget inneholder bestemmelser som stadfester den generelle regelen om at selger er ansvarlig for å innkreve og betale merverdiavgift. Unntaket er tilfeller der kjøperen har status som «sertifisert skattyter» (Certified taxable person). For handel over landegrensene mellom næringsdrivende, oppheves dagens oppsplitting av handelen (i ett merverdiavgiftsfritatt salg og en merverdiavgiftspliktig anskaffelse). I stedet skal handelen behandles som én merverdiavgiftspliktig transaksjon som skattlegges i det medlemslandet der kjøperen er lokalisert.

Videre foreslås det bestemmelser som er nødvendige for å opprette den nye portalen for elektronisk rapportering og innbetaling av merverdiavgift (MOSS). Også næringsdrivende utenfor EU kan bruke denne portalen ved handel med motpart i EU.

Kommisjonen foreslår også at muligheten til å bruke omvendt betalingsplikt (Reversed Charge Mechanism) for salg av visse varer og tjenester som er særlig utsatt for svindel, forlenges, se forslag til rådsdirektiv [2018/0150 \(CNS\)](#). Også hurtigreaksjonsmekanismen (Quick Reaction Mechanism), som innebærer at medlemslandene raskt kan innføre omvendt betalingsplikt dersom de utsettes for massivt forsøk på svindel, foreslås forlenget. Forslaget innebærer at virkemidlene kan benyttes til og med første halvår 2022, slik at medlemsstatene skal kunne stanse forsøk på merverdiavgiftssvindel i perioden frem til det endelige merverdiavgiftssystemet er vedtatt og implementert.

Merverdiavgiftssvindel representerer hvert år et betydelig provenytab for medlemslandene, anslått til 50 mrd. euro av Kommisjonen. Kommisjonen legger til grunn at overgangen til det endelige merverdiavgiftssystemet vil sette en stopper for 80 pst. av dagens svindel.

Lenker: Kommisjonens [pressemelding](#) og side om [handlingsplan for merverdiavgift](#).

Kommisjonen foreslår endringer i alkoholdavgiftene

Kommisjonen la 25. mai frem forslag til endringer særavgiftene på alkohol og alkoholholdige drikkevarer. De foreslåtte endringene skal redusere kostnadene for små og mellomstore produsenter av alkohol, og samtidig gi bedre beskyttelse av folkehelsen.

Det foreslås bl.a.:

- Økt terskel for øl med lavt alkoholinnhold som kan gis redusert alkoholavgift. Terskelen foreslås økt fra 2,8 til 3,5 volumprosent alkohol. Dette skal gi bryggeriene incentiv til utvikling av nye produkter med lavere alkoholprosent.
- At små- og mellomstore produsenter ikke lenger kan pålegges å benytte fiskale representanter ved salg i andre medlemsland.
- Et nytt sertifiseringssystem for uavhengige, små produsenter. Alkoholholdige produkter fra en sertifisert produsent skal belastes med redusert alkoholavgift i hele EU. Forslaget vil redusere små produsenters administrasjons- og etterlevelselskostnader.
- Oppdateringer i klassifiseringssystemet: En presis og ensartet definisjon av cider i EU vil innebære at små ciderprodusenter kan nyte godt av lavere avgiftssatser på linje med små produsenter av andre alkoholholdige drikkevarer.
- Tiltak for å forhindre at denaturert alkohol som ikke er beregnet for menneskelig konsum benyttes til fremstilling av forfalskede drikkevarer. Denaturert alkohol er unntatt alkoholavgift.

Lenker: Kommisjonens [pressemelding](#) og [side om revisjon av alkoholdavgiftene](#).

Forslag til regelverk:

- [Forslag til rådsdirektiv om avgiftsstruktur](#) (endrer direktiv 93/83)
- [Forslag til rådsdirektiv om særavgifter](#) (recast)
- [Forslag til rådsforordning om administrativt samarbeid om særavgifter](#) (endrer forordning 398/2012)
- [Forslag til vedtak om bevegelse og overvåkning av avgiftspliktige varer](#) (recast)